

Integreren in Boazum (9) - Bern

Arnaud Bom en Antje Visser

Van drie hoog slepen met kinderwagens, nergens in de buurt een grasveld, eindeloze wachtlijsten voor de opvang, gedoe met bakfietsen. De stad is niet bepaald een paradijs voor ouders met jonge kinderen. Siebe was dan ook een belangrijke argument om naar Boazum te verhuizen. Maar is het echt zo idyllisch: opgroeien op het platteland? En een zoontje dat opeens een Fries kinderliedje begint te zingen – was dat eigenlijk wel onze bedoeling?

Als we in Mantgum vragen wanneer Siebe terecht kan bij de opvang, kijken ze ons vreemd aan. ‘Hoezo wanneer? Wanneer wil je? Volgende week, deze week, morgen?’ Het contrast met Amsterdam is groot. Daar mochten we dankbaar zijn dat we na acht maanden recht hadden op een plekje, hier juichen ze als er een nieuw jongetje bijkomt. Als we langer in Boazum wonen, blijkt wel dat we de enige ouders zijn die hun kind naar de opvang brengen. Onze keuze is een onbedoelde belediging voor de gastouder in het dorp.

Ook oppas is in Boazum makkelijk te regelen, al worden we wel streng toegesproken omdat we met onze Amsterdamse tarieven de lokale markt verpesten. Maar de voordelen van de provincie zijn niet alleen praktisch van aard. Als we Siebe meenemen voor een fietstochtje, ziet hij opeens de tractoren, schapen en koeien die hij kent uit kinderboeken in het echt. Voorheen hadden die dezelfde status als olifanten, zebra's en kabouters.

Krobbehonk

Van onze favoriete Friese woorden hebben er opvallend veel iets met kinderen te maken. ‘Bern’, ‘pjut’, ‘krob’: het klinkt allemaal even schattig en gezellig. Niet als iets wat je slapeloze nachten kan bezorgen. En dan is er ook nog het prachtige ‘boartsje’. Je krijgt er bijna zin van om zelf op een trapauto te gaan zitten. Ook de naam van de peuterspeelzaal, ‘it Krobbehonk’, spreekt erg tot onze verbeelding.

Als Siebe twee is, informeren andere ouders niet geheel vrijblijvend of we van plan zijn om hem naar het Krobbehonk te brengen. Een peuterspeelzaal is in zo'n klein dorp van grote waarde, dus mensen oefenen druk op elkaar uit om die te bewaren. Het gaat zelfs zover dat Boazumers elkaar – zogenaamd grappend – aansporen om extra kinderen te maken. Door het Krobbehonk weet Siebe waar zijn leeftijdsgenoten wonen, welke auto iedereen heeft (heel belangrijk), en wie de broers, zussen, memmen en heiten zijn. Op het dorpsfeest, bij de Sinterklaasintocht en tijdens de stampotjûn is hij ook net iets minder verlegen.

Stek de stikelbaarch

Het tweetalig beleid op beide opvanglocaties begint zijn vruchten af te werpen. Als Siebe op een dag een liedje zingt dat wij niet kennen, blijkt het Fries te zijn. De sinne komt eraan, dus kunnen we lekker bûten boartsje. Later volgen liedjes over Stek de stikelbaarch, het fyskje in het wetter, de wiggel-waggel-wibelbear en Kees Kikkert. Ook hangt er natuurlijk een Tomke-poster boven Siebes bed.

Langzaam begint het Siebe te dagen dat er een verschil is tussen de twee talen. De leidsters op de opvang zeggen dat hij hen goed verstaat, dus thuis gebruiken we voor de grap ook af en toe een Fries woord. Dat mag absoluut niet: te verwarrend. De ouders van de opvangkinderen noemt hij ‘de heit van’ en ‘de mem van’, maar ons noemt hij consequent papa en mama. Tot op een dag het kwartje valt. ‘Papa is mijn heitie!’

Dorpskind

Siebe is een dorpskind geworden. Als we in de stad zijn, weet hij niet wat een tram is. Als er een trein langskomt in Boazum zegt hij 'die gaat naar Amsterdam', en het is duidelijk dat dat voor hem een ver, abstract, haast betekenisloos woord is geworden. Soms is dat even slikken, maar de gezonde lucht en de veilige sociale omgeving maken een hoop goed. Maar hoe ziet het eruit over vijftien jaar? Willen wij een kind dat naar de zuipkeet gaat, Fries praat en met zijn Boazumse vriendjes aan motoren sleutelt? Of een verwaande Amsterdamse snotneus die hockeyt en met zijn vrienden van het Barlaeus Gymnasium de hipster uithangt?